

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد			تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۹
نام دبیر یا طراح: خانم زرقانی	کلاس ۱۰۷۱	تعداد سوال: ۲۳	تعداد صفحه: ۳	مهتر مدرسه:
ساعات شروع: ۱۰:۳۰ صبح	شماره صندلی:	پایه: دهم انسانی	شماره دانش آموزی:	نوبت دوم صبح ☒
				

سوال	سؤالات فنون ادبی ۱	بارم										
الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)											
۱	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید : الف: شعر حماسی به پیروی از شعر عربی معمول گردید . ب: زبان پارسی در دوره ی اشکانیان رایج بود . ج: زبان فارسی باستان به خط میخی نوشته می شده است .	۰/۷۵										
۲	ستون «الف» را به قسمت مربوط به ستون «ب» وصل کنید (در ستون « ب » یک مورد اضافیست .	۰/۷۵										
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> <tr> <td>سبک خراسانی</td> <td>از قرن دهم تا سیزدهم</td> </tr> <tr> <td>سبک عراقی</td> <td>در تمام قرن سیزدهم</td> </tr> <tr> <td>سبک هندی</td> <td>از قرن ششم تا دهم</td> </tr> <tr> <td></td> <td>از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم</td> </tr> </table>	« الف »	« ب »	سبک خراسانی	از قرن دهم تا سیزدهم	سبک عراقی	در تمام قرن سیزدهم	سبک هندی	از قرن ششم تا دهم		از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم	
« الف »	« ب »											
سبک خراسانی	از قرن دهم تا سیزدهم											
سبک عراقی	در تمام قرن سیزدهم											
سبک هندی	از قرن ششم تا دهم											
	از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم											
۳	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید . الف: نخستین آثار نظم زبان فارسی بعد از اسلام ابتدا در و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد . ب: در اصطلاح ادبی ، شیوه ی خاص یک اثر ادبی است .	۰/۵										
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید : الف: زبان پهلوی زبان رسمی چه دوره ای بود ؟ ب: کتاب تفسیر کشف الاسرار و عده الابرار از چه کسی است ؟	۰/۲۵										
۵	از ویژگی های فکری شعر سبک خراسانی دومی را بنویسید .	۰/۵										
۶	چرا سبک دوره ی سلجوقی را بنیابین نام نهاده اند ؟	۰/۵										
۷	نوع نثر هر یک از آثار زیر را مشخص نمایید : کلیده ودمنه : کشف الاسرار و عده الابرار:	۰/۵										

ب	موسیقی شعر (۶ نمره)
۸	در مصراع شعر زیر چند هجای کوتاه وجود دارد؟ خلوتم چرغان کن از چراغ روحانی
۹	نوع هجای کلمات زیر را با علامت خاص خود نشان دهید: الف: خواب ب: موزون:
۱۰	واژه های زیر را یک بار با حذف همزه و یک بار با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید. الف: دل انگیز (با حذف همزه) با همزه (.....) ب: سرآمد (با حذف همزه) با همزه (.....)
۱۱	علت اینکه آدمی شعر را بیشتر از نثر می خواند چیست؟
۱۲	ابیات زیر را بخوانید آنها را تقطیع هجایی کنید: الف: گرتیغ برکشد که محبان همی زَنَم اول کسی که لاف محبت زَنَد منم ب: مطربان گویی در آوازند و مستان در سماع شاهدان در حالت و شوریدگان درهای وهوی
۱۳	در کدام بیت از ابیات زیر « ذوقافیتین » و در کدام یک « قافیه درونی » دیده می شود؟ الف: زان طره ی پرپیچ و خم سهل است اگر بینم ستم ب: چشمت خوش است و بر اثر خواب خوش تر است از بند و زنجیرش چه غم هر کس که عیاری کند (.....) طعم دهانت ز شکر ناب خوش تر است (.....)
۱۴	در ابیات زیر، حروف قافیه و نوع قاعده ی قافیه را مشخص کنید. الف) بهار آمد، بهار آمد سلام آورد مستان را ب) سال ها دل طلب جام جم از ما می کرد از آن پیغمبر خوبان پیام آورد مستان را و آنچه خود داشت بیگانه تمنا می کرد
ج	زیبایی شناسی (۶ نمره)
۱۵	در کدام یک از بیت ها شاعر از آرایه ی « ترصیع » بهره برده است و در کدام یک از بیت ها از آرایه ی « موازنه »؟ دلیل انتخاب خود را بنویسید. الف: بدان حجت که دل را زنده دارد ب: ما چوناییم و نوادرم از توست بدان آیت که جان را بنده دارد ما چو کوهیم و صدادرما ز توست
۱۶	در ابیات زیر جناس ها را مشخص کرده و نوع دقیق آن ها را بنویسید. الف: در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را ب: هر که گوید کلاغ چون باز است ج: گرم او را این نظر بودی مُدام مُهر لب او بر در این خانه نهادیم نشوندش که دیده ها باز است چون ندیدی زیر مشتی خاک دام
۱۷	در عبارات زیر واژه های سجع کدامند؟ نوع دقیق سجع را بنویسید. الف: تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک گنج راحت.

	ب: پشت و پناه سپاه من بود و در دیده ی دشمنان خار و بر روی دوستان خال. ج: ارادت بی چون ، یکی را از تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد .	
۰/۵	واژه های و..... در عبارت زیر سجع متوازی دارند . جوانمرد که بخورد و بدهد به از عابد که روزه دارد و بنهد.	۱۸
۰/۵	نوع سجع واژه زیر را بنویسید و به جای واژه ی دوم واژه ای بگذارید که بالاترین ارزش موسیقایی را در میان سجع ها داشته باشد. (.....) یاد	۱۹
۰/۵	در بیت زیر واج آرای را بیابید و بنویسید تکرار کدام واج بر موسیقی بیت افزوده است ؟ رشته ی تسبیح اگر بگسست معذورم بدار دستم اندر دامن ساقی سیمین ساق بود	۲۰
۰/۵	آرایه ی تکرار (واژه) آرای را در بیت زیر پیدا کنید . از درد سخن گفتن واز درد شنیدن با مردم بی درد ندانی که چه دردی است	۲۱
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	۵
	با توجه به این شعر به پرسش ها پاسخ دهید . آمد نَفَس صبح و سلامت نرسانید یا تو نبیورد و پیامت نرسانید یا تو به دم صبح سلامی نسپردی چه سود که بختم سوی بامت نرسانید من نامه نوشتم به کبوتر سپردم زین هر دو ندانم که کدامت نرسانید بر باد سپردم دل و جان تا به تو آرد و ایام به من جرعه ی جامت نرسانید عمریست که چون خاک جگر تشنه ی عشقم کاو چاشنی کام به کامت نرسانید خاقانی ، ازین طالع خود کام چه جویی ؟ الف: دو ویژگی ادبی را بنویسید . ۱- ۲- ب: کدام ویژگی های زبانی در شعر دیده می شود؟ (ذکر دومورد) ۱- ۲- ج: قلمرو فکری این غزل را بررسی کنید .	۲۲
۰/۵		
۰/۵		
	با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید . ملک گفت : «آورده اند که بازرگانی غلامی داشت دانا وزیرک سار و بیدار بخت. بسیار حقوق بندگی برخواجه ثابت گردانیده بود و مقامات مشکور و خدمات مقبول و مبرور بر جراید روزگار ثبت کرده .» روزی خواجه گفت غلام را: « ای غلام ، اگر این بار دیگر سفر دریا برآوری و بازایی تو را از مال خویش آزاد کنم و سرمایه ی وافر دهم که کفاف آن را پیرایه عفاف خود سازی و همه عمر پشت به دیوار فراغت بازدهی . الف: دو ویژگی زبانی متن را بنویسید . ۱- ۲- ب: دو ویژگی ادبی متن را بنویسید . ۱- ۲-	۲۳
۱		
۱		

نام و نام خانوادگی مصحح/ دبیر		نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات		نام و نام خانوادگی مصحح و نمره گذاری	
با عدد		با حروف		با عدد	
امضاء:		امضاء:		با حروف	

بسمه تعالی

نام و نام خانوادگی:	آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد			تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۰۹
نام دبیر یا طراح: خانم زرقانی	کلاس ۱۰۷۱	تعداد سوال ۲۳	تعداد صفحه: ۳	مهتر مدرسه:
ساعات شروع: ۱۰:۳۰ صبح	شماره صندلی:	پایه: دهم انسانی	شماره دانش آموزی:	نوبت دوم صبح ☒
 آموزشگاه متوسطه: دبیرستان دخترانه امام رضا (ع) - واحد یک سوالات امتحانی درس: فنون ادبی ۱				

سوال	پاسخ نامه فنون ۱	بارم
۱	الف: غلط ب: درست ج: درست	۰/۷۵
۲	سبک خراسانی از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم / عراقی از قرن ششم تا دهم / هندی از قرن دهم تا سیزدهم	۰/۷۵
۳	الف سیستان ب: سبک	۰/۵
۴	الف: ساسانی یا گزینه ۲ ب: گزینه ۳ یا ابوالفضل میبیدی	۰/۵
۵	روح شادی و خوش باشی - شعرواقع گرا / توصیفات ساده و محسوس و طبیعی و عینی / معشوق عمدتاً زمینی است / روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است / اشعار پند آموز و اندرز گونه هستند / مضمون اشعار حماسه و مدح و اندرز است / سادگی فکر و کلام (ذکر دو مورد)	۰/۵
۶	زیرا ویژگی های سبک عراقی نیز در آن به چشم می خورد	۰/۵
۷	فنی - موزون	۰/۵
۸	۴ هجای کوتاه	۰/۵
۹	الف: هجای کشیده ب: دو هجای بلند	۰/۷۵
۱۰	د / لن / گیز / دل / ان / گیز / س / ا / مد / س / ا / مد	۱
۱۱	شوق آدمی به زمزمه خوانی	۰/۲۵
۱۲	گرا / تیغ / برا / ک / شد / ک / م / حب / بان / ه / همی / ز / نم او / ول / ک / سی / ک / لا / ف / م / حب / بت / ز / ند / م / نم مط / ر / بان / گوی / بی / در / آ / و / زن / اذ / مس / تان / در / س / ماع شاه / دان / در / حال / ات / شواری / د / گان / در / ها / ی / هوی	۲
۱۳	الف قافیه درونی / ب: ذوقافیتین	۰/۵
۱۴	الف: ان قاعده ۲ ب: ا قاعده ۱	۱
۱۵	الف: موازنه ب: ترصیع توضیح ترصیع و موازنه	۱

۱/۵	الف: مهرومهرجناس ناقص حرکتی / ب: باز وباز جناس تام / ج: مدام ودام جناس ناقص افزایشی	۱۶
۱/۵	الف: سیاحت وراحت سجع مطرف / ب: خال وخار سجع متوازن / ج: فرو آرد ونکو آرد سجع متوازی	۱۷
۰/۵	بخورد وبدهد یا بنهد	۱۸
۰/۵	شاد یا باد یا هر واژه ی دیگر	۱۹
۰/۵	صامت س	۲۰
۰/۵	تکرار واژه درد	۲۱
۲	الف: رواج غزل کلمات قافیه سلامت ، پیامت و....ردیف نرسانید ۲- توجه بیشتر به آرایه های ادبی مانند تشخیص در بیت ۱ واج آرایی بیت ۲ / تشخیص بیت ۴ / تشبیه در بیت ۵ و....ب: فراوانی ترکیبات نو مانند نفس صبح ودم صبح و... / از بین رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی / ورود لغات عربی بع زبان فارسی مانند طالع و...ج: قلمرو فکری : اعتقاد به طالع و بخت و اقبال / توجه نکردن معشوق به عاشق / بدبینی شاعر به بخت خود و ناکام ماندن.	۲۲
۲	الف: دو ویژگی زبانی : کاهش سادگی وروانی کلام / ورود لغات عربی مانند مشکور ومبرور و... / حذف افعال به قرینه / اطناب ب: استفاده از آرایه های ادبی مانند تشبیه دیوار فراغت وپیرایه عفاف / سجع / مضمون داستانی و حکمت آموز و...	۲۳

تصحیح و نمره گذاری		نام و نام خانوادگی مصحح/ دبیر	نمره نهایی پس از رسیدگی به اعتراضات		نام و نام خانوادگی مصحح/دبیر
با حروف	با عدد		با حروف	با عدد	
		امضاء :			امضاء :